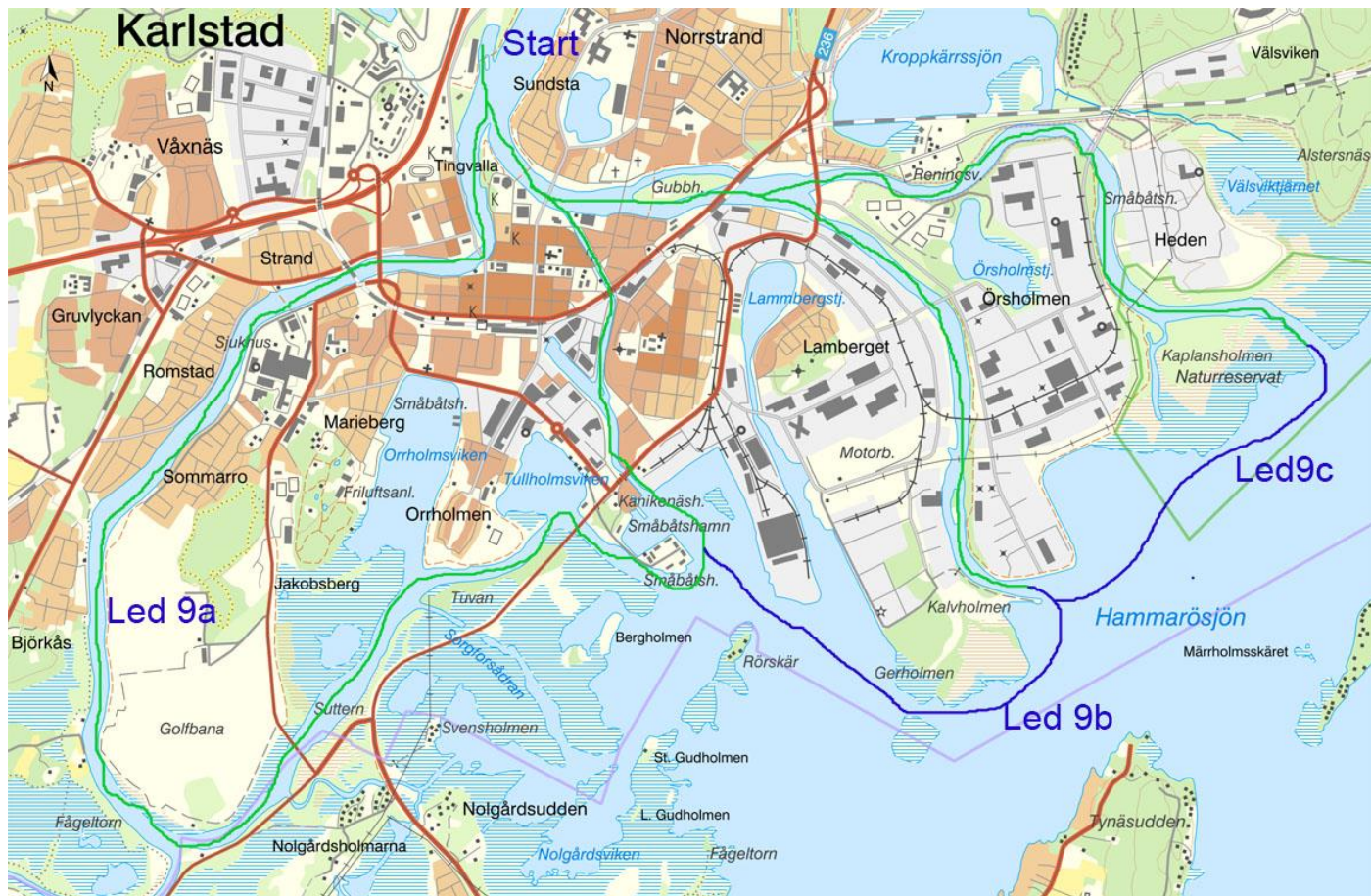

9. Stadsnära paddling runt Karlstad

En unik paddling nära Karlstads centrum men med unika naturupplevelser. Se staden ur ett helt nytt perspektiv, från vattnet som finns överallt och verkligen omsluter Karlstad. Vi beskriver tre olika turer som till största delen paddlas på Klarälvens olika grenar.

Längd: Led 9a ca 14km, Led 9b ca 12km och Led 9c ca 14km om lederna paddlas var för sig, man kan naturligtvis lägga ihop lederna också, om man paddlar runt hela Karlstad och kombinera Led a och Led c blir sträckan ca 22km. Om man kombinerar led a med Led b blir turen ca 19km.

Tidsåtgång: ca 4 timmar för en enskild Led de är ungefär lika långa, ca 6 timmar vid kombination av Led A och Led B. Och ca 7 timmar om Led 9a och led 9c kombineras.

Svårighetsgrad: Lätt: paddling i Klarälven är skyddad och området passar bra för nybörjare. Passagera lägst söderut över Hammarösjön på led 9b och 9c har markerats med blått dvs medelsvår paddling. Där är ganska öppet och kan bli en del vågor vid sydlig till östlig vind, dessutom kan båttrafiken vara ganska tät vissa tider framförallt under helger och på sommaren. Anpassa alltid paddlingen till din erfarenhet och undvik paddling vid hård vind eller vid högt vattenflöde i älven, fram för allt på våren.

Lämplig för: Turerna passar både för Kajak, Kanadensare och Paddelbräda.

Start: Starta vid Borgmästarholmen norr om staden, Vid "Hotell Scandic Klarälven".

Naturskydd: I Klarälvens deltaområde finns två naturreservat "Klarälvsdeltat" och "Kaplansholmen"

I Klarälvsdeltat vill man bevara områdets variationsrikedom, i synnerhet naturligt näringsrika sjöar, lövskog och fuktängar. Här kan man se sammanhängande vassbälten och vassmosaik, äldre lövskog med god tillgång på död ved och betade strandängar. Man vill också bevara fria vandringsvägar för fisk. På många ställen syns spår efter bäver,

fällda träd, bävervägar eller hyddor. Paddlar du på kvällen eller tidigt på morgonen finns stora chanser att se en skymt av dessa skygga djur. De känner sig relativt trygga när de är i vattnet så om du ser eller hör en bäver dyka finns ganska goda chanser att den dyker upp på ett annat ställe. Detaljerade föreskrifter för naturreservaten kan du hitta på hemsidan för Länsstyrelsen i Värmlands län: www.lansstyrelsen.se/varmland/besöksmål

Om du paddlar Led 9c kommer du också att passera naturreservatet Kaplansholmen som är en bevarad deltalandsö. I princip en sandbank som blivit bevuxen med träd och växter, intressant är att tänka sig att hela deltalandet där Karlstad har byggts har bestått av liknade öar av olika storlek.

Fågelskydd: Inne i Karlstad finns inga fågelskyddsområden där det är förbjudet att vistas under vissa tider. Men det finns ett rikt fågelliv i området. Visa hänsyn när du vistas i naturen, tänk på att du med kajak färdas tyst och kan överraska häckande fåglar eller familjer med ungar.

Fiske: Fiske med handredskap är tillåten, dvs med spö, pilk eller liknande rörliga redskap som är utrustade med lina och därtill högst tio krok. Fisk av följande arter får endast fångas om den håller följande minimimått: Lax 60 cm, Öring 60 cm, Gös 45 cm. Fångst som inte uppfyller minimimåtten ska omedelbart sättas tillbaka i sjön. Ovanstående fiskarter får inte föras i land i kapat skick. Fiske av Ål är förbjuden, Fångst av lax och öring som inte är märkt genom att fettfenan är bortklippt är förbjuden under hela året. Vid handredskapsfiske, får man fånga och behålla sammanlagt högst tre laxar eller öringar per fiskare och dygn.

Fiske av vissa arter är förbjudet under lekperioder, mer information om förbudsområden och datum, kontakta:

Länsstyrelsen i Värmlands län: Telefon: 010-224 70 00, www.lansstyrelsen.se/varmland

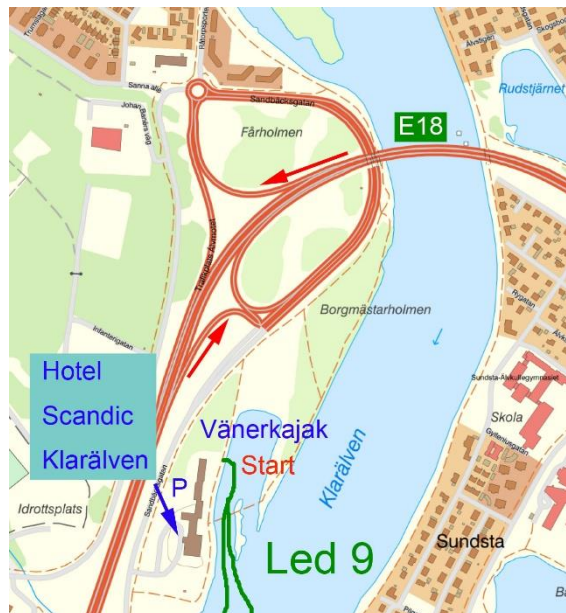
Matställen: Det finns förstås gott om matställen i Karlstad och vi räknar inte upp alla här det finns några som ligger bra till om du vill paddla våra leder. Vid starten finns Hotel Scandic Klarälven som har en restaurant, efter bron vid teatern kan man gå upp till Cafe Klara som kan ordna en picknickkorg för turen. Vid Knapptad, innan älven delar sig ut mot Skoghall vid knappstadsviken ligger Button Town Café. Man kan svänga in i Mariebergsviken (kallas också Orrholmsviken) kan man äta eller fika på Naturum i Mariebergsskogen. I inre hamn finns flera restauranter och vid Pråmkanalen alldeles söder om slussen finns Sluss-cafet.

Vägbeskrivning startplats:

En naturlig startplats för lederna är Borgmästarholmen, bakom "Hotel Scandic Klarälven" adressen om du vill söka är Sandbäcksgatan 6 Karlstad. Startplatsen ligger på västra sidan av Klarälven så tag av från E18 direkt efter bron eller innan bron beroende på vilket håll du kommer från. Kortare tid går det att använda Hotellets parkering. Isättning av kajaker går att göra vid Vänerkajaks container i Borgmästartjärn eller vid en mindre sandstrand nedanför macken söder om hotellet. Alternativa startplatser, Det finns många alternativa startplatser runt om i Karlstad t ex Mariebergsskogens parkering eller Kanikenäset.

Ledbeskrivning:

Led 9a: Den led som många paddlar under sommaren, där man verkligen paddlar runt Karlstads stadskärna. Om man paddlar motsols har man medström hela västra ådran och bara motström en kort bit på slutet. Älven delar sig i en västlig och en östlig fåra vid Sandgrundsudden strax efter att man kommer ut i Klarälven. Håll till höger och följ den västliga fåran ner mot centrum. När Klarälven fortfarande användes för timmerflottnings bogserades långa släp med timmerbuntar med Lusten-båtarna från Forshaga och ner genom Karlstad. Idag går sedan några år tillbaka Karlstad båtbusar på de olika älvgrenarna. Efter lite paddlande passerar du nordvästra hörnet av centrum med Stadshotellet och residenset till vänster och Teatern till höger. Ett litet hörn av handelshuset "Mitt i City" kan skimras innan du passerar under teaterbron. Innan E18 byggdes passerade all genomfartstrafik genom Karlstad över bron för att sedan fortsätta förbi stora torget, skulle nog vara omöjligt med dagens trafik. Efter bron på

höger sida finns en sandbank där man kan landa om man har något ärende man vill uträtta. Kulturkvarteret Almen ligger längre fram på vänster sida av älven, där ordnas ibland musikkvällar.

Figur 1: Paddling i central Karlstad, Stadshotellet syns rakt fram

Om du fortsätter kommer du att passera under två broar, den ena är järnvägsbron. På vänster hand tornar sedan Sjukhuset upp sig och sedan ligger villaområdena Sommaro på vänster sida och Romstad på höger sida. Efter Sommaro låg förr Karlstads flygfält centralt, praktiskt och nära till sjukhuset om något skulle hända. När man planerade för en ny flygplats fanns Jäverön med som en alternativ plats, det har tydligen funnits ljushuvuden inom kommunalpolitiken i alla tider. Nu finns det planer på att bygga bostäder i området, man vill väl inte ha för många ströv- eller grönområden runt centrum. Lite längre ner på höger sida ligger Button Town Café ett bilfritt cafe, som man kan promenera fram till om man inte kommer vattenvägen, unna dig en kafferast.

Vill du inte kosta på dig en köpfika kan du kliva iland lite längre ner där älven delar sig ut mot Skoghall. Alldeles vid förgreningen går det lätt att kliva iland och sträcka på benen, ibland betar kor i området så du kanske får sällskap. Nu har du kommit in i naturreservatet Klarälvsdeltat. I delningen finns området knappstadviken med vandringledd, fågeltorn, rastplatser och grillplatser.

Fortsättningen ner mot Klarälvens mynning fortsätter under Jakobsbergsbron, sedan passerar du Orrholmsviken eller Mariebergsviken här är inte kartan riktigt överens med folkmun. Vid viken ligger Mariebergsskogen som kan vara värd ett besök. Nära vikens utlopp, söder om badstranden på vänster sida, ligger Naturrum med cafe och utställningar om naturen, här finns också vandringleder runt i deltaområdet.

Figur 2: Paddling vid älvmynningen

Du paddlar sedan under Hammaröleden och kommer du ut i Hammarösjön som är en vik av Väneren. Näset mellan älvmynningen och Yttre hamn kallas Kanikenäset, här ligger en stor småbåtshamn. Vi ska runda Kanikenäset och paddla in tillbaka under Hammaröleden, under Vågmästarbron. Här kan det vara en del båttrafik eftersom gästhamnen ligger i Inre Hamn och båtbusarna trafikerar in till hamnen och vidare i Pråmkanalen.

I Inre hamn finns ett antal restauranter och ett cafe i bottenvåningen på Löfbergs kaffeskrapa längst in i hamnen.

Pråmkanalen som vi ska fortsätta vår paddling på svänger in till höger innan gästhamnen vid höghuset. Även i Pråmkanalen kan det vara en del båttrafik så håll ut längs sidorna. När du paddlat under järnvägsbron kommer du fram till Slusscafet där det finns både fika och mat.

Under dagtid när båtbusarna trafikerar kanalen finns det personal vid slussen, de brukar sitta i en liten kur mellan cafet och slussen. Om det är båtbusar på gång kan du paddla in i slussen efter och följa med båtbusen igenom. Annars brukar slussvakterna vara hyggliga och öppna för oss paddlare. Kommer du på tider när ingen personal finns vid slussen måste du gå iland och bära kajaken förbi, vi brukar gå iland på vänstersidan men det går säkert bra även på höger sida.

Pråmkanalen mynnar i den östra förgreningen av Klarälven alldeles intill Karlstad Conferens center. Nu är det en kort sträcka med motström för att komma tillbaka till startplatsen. Strömmen är starkast på södra sidan av älven så det blir lite lättare att paddla om du först korsar älven över till norra stranden, området där kallas Norrstrand. Paddla åt vänster och följ stranden, se upp det finns en del sandbankar speciellt när du närmar dig Sandgrundsudden, där älven delar sig. Ta sikte mot Hotellet på andra sidan älven, när vattennivån är låg kan man behöva paddla lite nedåt för att runda ett antal större sandbankar.

Figur 3: Inloppet till Inre Hamn

Figur 4 Slussen

Figur 5 Pråmkanalen

Led 9b: Den mittre leden runt Karlstad, här paddlar man lämpligast medsols och utnyttjar kanalen, precis som för led 9b, för att komma tillbaka utan allt för lång sträcka med motström.

Älven delar sig i en västlig och en östlig fåra vid Sandgrundsudden strax efter att man kommer ut i Klarälven. Håll till vänster och följ den östra fåran mot Stenbron. Det är strömt alldeles vid Sandgrundsudden så försök att hålla ordentligt avstånd till udden, kommer du för nära så paddla rakt mot strömmen innan du viker av österut.

Figur 6, Stenbron i Karlstad

Östra bron, kallas även *Stenbron* eller *Store Bro* är en stenbro som går mellan stadsdelarna Norrstrand och Haga. Bron började byggas år 1761 för att få en bro som höll för vårfloдера och den invigdes 1797 men bron var inte helt klar förrän 1811. Bron är 168 meter lång och har 12 granitvalv och är därmed Sveriges längsta stenvalvsbro.

När bron byggts medförde det en markant minskning av vattenflödet i den östra grenen av älven. Efter att bron byggts har en ö, Gubbholmen, bildats nedströms på grund av det förändrade vattenflödet. Bron används för kollektivtrafik och som gång- och cykelbro.

När vattnet är lågt kan det vara grunt i bågarna närmast land, bågarna längst åt söder, till höger, har störst vattenflöde. Ta sikte mitt i en båge och paddla på, det är normalt lätt ström.

När du paddlat vidare och passerat Gubbholmen, som ligger mitt i älven, passerar du Järnvägsbron och bron till Centrumleden. Lite längre ner delas älven av Örsholmen så att den östra älvfåran delas i två, Örsholmsälven och Kaplansälven. På den här turen väljer vi den högra, Örsholmsälven, här ska du bara njuta av paddlingen som sådan för omgivningarna är inte så spännande. Karlstads tidigare styre tyckte att detta område var passande för industrier, så här finns en stor industri Valmet tidigare Karlstads mekaniska verkstad och en massa små verkstäder och företag. Jag tänker mig, insnöad som jag är, att här hade kunnat bli otroligt fina frilufts och strövområden med fina sandstränder om man inte fyllt ut med sprängsten. Vad röstar ni egentligen på för politiker här i Karlstad, de verkar ju inte ha några visioner.

På slutet av älven finns i alla fall en lite ö som ökar spänningen lite och den högra stranden alldeles innan mynningen saknar industrier. Vi rundar åt höger när vi kommer ut i Hammarösjön, här kan ibland vara lite skvalpigt beroende på vilken vindriktning som gäller och om det är mycket trafik med fritidsbåtar. Vi rundar Gersholmen som är södra udden på Lamberget och Kalvholmen. Vi tar sikte mot Kannikenäset och inloppet mot Inre Hamn och ansluter till Led 9a för den avslutande paddlingen genom Pråmkanalen.

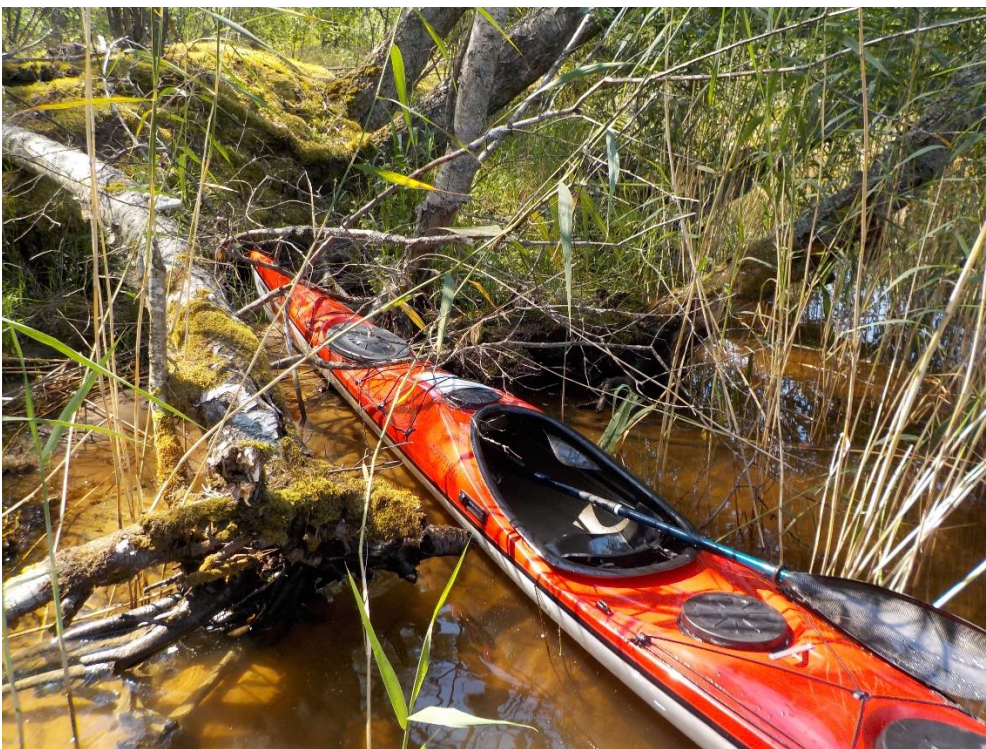
Led 9c. Den östligaste turen runt Karlstad, här kan man välja vilken riktning man vill, i båda fallen får man paddla ena älvgrenen motströms. Man kan naturligtvis kombinera 9c med 9b och paddla tillbaka genom pråmkanalen för en lite längre men lättare paddling.

Följ samma väg som för Led 9b fram till Örsholmen, där väljer du istället den vänstra fåran Kaplansälven. Utefter den här älvgrenen har man sparat lite grönområde närmast älven så det känns lite mer som att paddla i naturen. När du kommer ner mot Heden ligger småbåtshamnen efter vänster strand och bakom den tornar värmeverket upp sig.

Figur 7, Kaplansälven

När man närmar sig mynningen kommer man till Kaplansholmen på höger sida. Kaplansholmen är ett naturreservat där man vill bevara en kvarvarande i stort sett opåverkad ö i det aktiva deltaområdet. Här syns tydligt de ytformer som de deltabildande processerna skapat. På öns högsta delar finns lövskog, växtligheten ger förutsättningar för ett rikt fågelliv.

Figur 8,, Strandhugg på Kaplansholmen

Figur 9, Skogsområde på Kaplansholmen

När vi kommer ut vid mynningen håller vi till höger och följer vasskanten. Ta sikte mot DHLs terminalbyggnad som ligger längst ut på Örsholmens södra udde och vik sedan av till höger in i Örsholmsälven. Här kan du välja att fortsätta mot Kanikenäset och Inre hamn och ansluta till Led 9b och avsluta med paddling genom Pråmkanalen. Vid normalt vattenflöde är det inte särskilt strömt, det går bra att paddla kajak mot strömmen även om du inte är någon erfaren snabbpaddlare.

När du kommer tillbaka till Gubbholmen så är det enklast att paddla på höger (norra) sidan, då blir det minst ström när du ska tillbaka under stenbron. Följ sedan norra sidan och korsa älven över mot startplatsen.

Karta

